

Bygningsarbejderne Fyn

SPÆND HJELMEN.
STÅ SAMMEN.

- det gør stadig en forskel

Træ vinder indpas i byggeriet

Betonerne er tilfredse med at få træ mellem hænderne

Efter materialet at dømme, skulle man tro, at NCC-byggepladsen på Energivej 51 i Odense S var befolket af tømrere. Men det er betonfolk der rejser og sammenføjer de kraftige træsøjler og bjælker, der er det bærende i byggeriet, den såkaldte CLT montage. CLT står for Cross Laminated Timber, der vinder mere og mere ind som et grønt element i byggeriet.

Opmålerforeningen havde inviteret til fyraftensmøde på pladsen, så interesserede i Betonnetværket kunne se og høre, hvordan det er at arbejde med træelementerne, når man er vant til beton.

Det er træsøjler, der bærer byggeriet

Meget at lære

- Der har været en del at lære med det nye materiale, forklarer Claus fra byggepladsen.

Selve montagen af træ er tidsmæssigt meget lig beton, men der skal bruges mere tid før og efter montage, dog er det samlede antal forbrugte timer mindre ved træmontage end ved betonelementer.

Det tager for eksempel længere tid at montere søjlerne, da disse skal bores og limes fast til terrændækket samt understøbes.

En anden ting, man bruger længere tid på, er at montere den træ rem/konsol på betonvæggene, som CLT-dækkene skal ligge på.

Til gengæld skal der ikke bruges så mange timer på

montagen af CLT-dæk, da disse skal samles med søm og skruer og derefter lukkes med en diffusionsåben membran, hvorimod ved en almindelig huldækmontage skal der underforskalles, armeres og sammenstøbes.

Elementerne passer meget snært

- Vi arbejder med meget små tolerancer, tingene passer så snært, at der ikke er muligheder for at rette op undervejs, siger Claus.

Søjler og bjælker skal bare passe, så betonerne skulle lige lære balancen mellem, hvad der kan lade sig gøre, og hvad det ikke kan.

- Selve monteringen af dæk er meget lig det, vi kender fra beton, forklarer Claus.

Vinden kan drille

Gruppen, der arbejder på pladsen, er fordelt med fire mand på søjler, fire på bjælker og fire til dæk, og man kører efter en dagsnorm på 20 elementer. Men vejrforholdene kan spille ind. CLT-dæk vejer mellem 1700 og 1800 kg., så det begynder at knibe for kranerne, når vindhastigheden kommer op på 10-12 m/sek.

Grundlæggende kan betonerne godt lide at arbejde med CLT. Man skal være kreativ og tænke ud af boksen for at finde de rigtige løsninger, og det giver samtidig gode muligheder for optimering af arbejdet, efterhånden som man bliver fortrolig med det.

Hårdt for knæene

Men det er en stor udfordring, at der endnu ikke findes de optimale værktøjer til så forholdsvis en ny måde at bygge på. Det er blandt andet en udfordring for knæene. Der findes for eksempel ikke en

Claus fortæller om, hvordan det er at arbejde med træ

Bygningsarbejderne Fyn

**SPÆND HJELMEN.
STÅ SAMMEN.**
- det gør stadig en forskel

sømpistol, der er så lang, at man kan stå op og sømme.

Men det kan være en smart "Ole opfinder" får chancen for at være kreativ på det felt. Byggepladsen tiltrækker i hvert fald mange nysgerrige besøgende.

Søjler og bjælker passer på millimeter

For byggeledelsen er det nyt, at der er forholdsvis lang levering i forhold til beton, der nærmest kan bestilles fra time til time. Med træet skal man hele tiden være fire-fem dage forud med ændringer af bestillinger, for ellers er materialerne allerede pakket på lastbilerne i Østrig.

Byggeriet set ude fra

Hvad gav OK23

Generel stigning over hele linjen

Efter besigtigelsen af byggepladsen gav faglig sekretær Lars Gregersen en orientering om OK23, der udover lønstigning blandt andet giver en mindre selv-betaling til pensionen. Tidligere hed det otte procent til arbejdsgiveren og fire til lønmodtageren. Det bliver med OK23 til 10 procent til arbejdsgiveren og to til lønmodtageren.

Sh-pengene har fået navneforandring til "særlig lønopsparing" og stiger med 1,8 procent til 14,7 fra marts næste år.

-De goder, der er forhandlet hjem, kan omregnes til ca. 1430 kr. om måneden udover lønnen ved en timeløn på kr. 200,-, forklarede Lars Gregersen.

Også lærlingene kan se frem til mere i posen, og når de fylder 18 år, skal de have samme pensionsandel som svendene. Også akkord- og sygeløn får et nyk opad.

Nu fire-dages uge

Det har ikke tidligere været "tilladt" med fire-dages uge, men nu er det skrevet ind i overenskomsten.

Det betyder, at overarbejde på femtedagen skal afregnes med tillæg på 100 procent.

Barsel og Fædreorlov stiger fra sygelønsats til fuld løn dog maks. 225 kr. i timen. Forældreorloven får ligeledes et loft på maks. 225 kr. pr. time.

Yderligere kom der et boligtillæg på 25 kr. i timen til udenlandsk arbejdskraft i de første fire måneder af ansættelsen med mulighed for forlængelse til 12 måneder.

- Selv om vi lige er kommet i mål med OK23, skal vi allerede nu begynde at tænke på, hvad vi skal have til næste år, opfordrede Lars Gregersen.

Lars Gregersen giver en kort gennemgang af OK23-resultater